

Kmetijske organizacije	200.000'—
Zadružnim šolam	50.000'—
Org. novih zadrug, zadružni tisk	80.000'—
Kmet. šole in zavodi	343.400'—
Veterinarstvo	357.400'—
Šumarstvo	717.700'—

PROSVETNO-KULTURNE ZADEVE.

Izobrazba učiteljstva:

Tečaji za učiteljstvo	Din 30.000'—
Šolske in narodne knjižnice	10.000'—
Podpore šolam in hum. ust. za siromake učence	50.000'—
Odkup in podpore za ped. in mlad. knjige	10.000'—
Za telesno vzgojo učencev	40.000'—

Narodna prosveta:

Podpore za narodno prosveto	Din 40.000'—
Pospeševanje prosvete v ob- mejnih šolskih področjih	60.000'—
Naročnina za knjiž. edic. in časopise	25.000'—

Sokol kralj. Jugoslavije:

Zupam SKJ	Din 200.000'—
Za selske sok. čete	80.000'—
Pokrajinski zlet v Ljubljani	80.000'—
Studijski fond za znanstveno izpopolnjevanje	50.000'—
Dij. kuhinje, domovi in zavodi Muzejska društva, za razisk. jam itd.	30.000'—
Odkup umetnin, zgd. in umet- no-obrt. predmetov ter starin	150.000'—
Varstvo zgd. predmetov in starin	40.000'—
Gledališče v Ljubljani, Mari- boru in podeželski odri	10.000'—
Glasb. šole in povzdiga glas- bene kulture	40.000'—
Banska knjižnica	8.000'—

DELO NA SOC. VPRAŠANJIH
IN USTANOVAH

Obča zaščita dece in mladine	Din 200.000'—
Dijaške kuhinje	50.000'—
Socialna zaščita vajencev	100.000'—
Poklicne posvetovalnice	15.000'—
Novinarski dom	10.000'—
Dom kralj. Marije na Pohorju	50.000'—
Asanacija podeželja	300.000'—
Preskrba Suhe Krajine z vodo	50.000'—
Društvo in organizacijam za telesno vzgojo in treznostni pokret	50.000'—
Deška okrevališča na morju	50.000'—

ZA POVZDIGO OBRTI IN TRGOVINE.

Obrtne in trg. nadaljevalne šole:

Podpore	Din 370.000'—
Tečaji za učiteljstvo	20.000'—
Organizacija in nadzorstvo nad. šol	10.000'—
Tečaji, izložbe, material in strok. pouk	50.000'—
Obrtne in druge gospodarske razstave	10'—

Tujski promet:

Turističnim društvom in za povzdigo tuji. prometa v obče	Din 60.000'—
Za zgradbe in ureditev planin. koč in domov	25.000'—
Za zgradbo tujsko-prometnih naprav in ustanov	20.000'—
Izdaja propagandnih knjig in tuj. prom. propaganda	25.000'—
Tujsko prometna razstava	35.000'—
Propagandni film Drav. bano- vine	20.000'—
Rudarsko šolstvo	60.000'—

V gornjem seznamu priobčujemo kredite za zadeve, ki morajo zanimati tudi učiteljski stan, ker pri podobnih napravah sodeluje ter se lahko koristi za ustanove s krediti, druge ustanove pa lahko pospešuje s svojim vplivom in nasvetom na pristojnih mestih.

Narodno obrambno društvo »Bran-i-bor«

Narodni naši delavci čutijo zadnja tri leta posebno bridko svojo onemoglost v delu in skrbno za rojake zunaj mej te države. Ali ker so potrebe čedalje večje in nujnejše, ker zahteva tudi propagandno delo zanesljive gnotne opore, se je združilo že v avgustu 15 narodnih delavcev z namenom, da ustanove novo narodno obrambno društvo z imenom »Bran-i-bor«, da bi pomagali braniti vse teptane in zaničevane ter boriti se za njihovo boljše bodočnost. Ustanovni občni zbor se je vršil 23. marca t. l. v posvetovalnici na magistratu.

Povabljen je bil samo ožji krog takih narodnih delavcev, ki so se že doslej zanimali za take vrste narodnega dela in odzvalo se je 38 udeležencev iz vseh krogov. Namesto, radi stanovskih poslov zadržanega iniciatorja g. dr. Otona Papeža je zbor vodil njegov sotruden g. Andrej Gabršček, ki je razložil namen in pomen tega sestanka in neobhodno potrebo novega društva »Bran-i-bor«. Vsi udeležniki so soglasno odobrili ustanovitev in so tudi potem v celoti sprejeli pravila, ki jih je bila banska uprava že odobrila in so jih prejeli vsi navzoči že več dni prej. S tem sklepom je bilo društvo ustanovljeno, nakar je bil soglasno izvoljen naslednji osrednji odbor:

Predsednik dr. Josip Krevl, notar; I. podpredsednik dr. Matej Slavič, rektor; II. podpredsednik Andrej Gabršček, novinar; tajnik Vladimir Saksida, uradnik; blagajnik Stane Vidmar, tovarnar. — Odborniki: Dr. Janko Brejce, odvetnik; dr. Julij Fellacher, državni pravdnik; dr. J. Gorjanec, profesor; Joško Prezelj, profesor; Fran Grafenauer, profesor; Fr. Venturini, učitelj. Namestniki: Jošip Znidaršič, sreski načelnik; dr. Lojze Kuhar, novinar; Ivan Srebrnič, rač. nadsvetnik; Jošip Ribičič, učitelj; dr. Stojan Bajič, sodnik; Franjo Uršič,

žel. uradnik. — Pregledniki: dr. Vilko Baltič, predsednik Pokoj. zavoda, dr. Dinko Puč, župan; ing. Janko Mačkovšek, grad. nadsvetnik. Soglasnost vseh zborovalcev in imena novega odbora so nam porok, da bo novo društvo res obča narodna ustanova, vzvišena nad vse težkoče sedanjega javnega življenja in ostane v vsakem položaju dosleden borec za poglobitvi namen društva, ki je:

»da na primeren način vzbuja zanimanje javnosti za Jugoslovene v tujini, da javnost seznanja z njihovimi potrebami in položajem ter zbira sredstva za njihovo kulturno in gospodarsko povzdigo.«

Dalje društvo v dosego tega namena: »ustanavlja širom vse kraljevine podružnice, ki bodo v določenem jim delokrogu zbirale sredstva in na primeren način vzbujale zanimanje za namene društva, vpliva na korporacije in javnost sploh v ta namen, da podpira kulturne in gospodarske interese Jugoslovenov v tujini, skrbi za razne prireditve, predavanja in potovanja, zbira in izdaja gradivo, ki se nanaša na Jugoslovene v tujini itd.«

»Bran-i-bor« ima svoje prostore v poslopju Podunavsko-jadranske banke, nasproti glavni pošti, Selenburgova ulica št. 7/II. Uradne ure so od 9.—12. in od 4.—6. ure vsak dan, izjemni nedelje in praznike.

Glavno delovanje društva se bo vršilo v podružnicah, po znanem dobrem vzgledu, ki se je že prav dobro obnesel. Dosedanji vrli narodni delavci dokaže že v nekaj dneh okoliščine z navodilom, kako je treba ustanoviti podružnico, dobe tudi že pravila in vse, kar je potrebno za ustanovitev.

Novemu društvu želimo največji uspeh v pripravi, da bo naša ljudstvo razumelo veliko in neobhodno potrebno nalogo, izraženo v imenu »Bran-i-bor« brani in bori se!

Splošne vesti

— Članstvo slušateljev višjih pedagoških šol. Na vprašanje, kje naj bodo včlanjeni slušatelji višjih pedagoških šol, odgovarja izvršni odbor sledeče: Slušatelje višjih pedagoških šol vodijo v službeni evidenci in v onih krajih, iz katerih so prišli, po odobrenem dopustu v višjo pedagoško šolo. Vsled tega morajo biti člani samo onih sreskih društev, na katerih teritoriju je njihovo službeno mesto.

— Članstvo upokojenega učiteljstva. Upokojeni učitelji ne morejo biti sprejeti kot člani našega združenja v tekočem letu, ako niso bili člani že v preteklem letu. Izvršni odbor poziva vsa sreska društva, da se držijo striktno teh pojasnil danih na podlagi pravil. V nasprotnem primeru bo izvršni odbor primoran zbrisati iz članskih imenikov vse one, ki so bili vpisani v nasprotju s temi določili. — Za dokaz njihovega članstva v preteklem letu služijo upokojencem članske izkaznice, blagajnikov spisek in spisek članov pri izvršnem odboru združenja.

— Legitimiranje članov našega združenja. Vsak član našega združenja se pravilno legitimira s člansko izkaznico in železniško legitimacijo.

— Iz šolsko-upravnega sveta. Ta odsek je imel v tekočem šol. letu 10 sej, na katerih so se razpravljali dopisi in vprašanja upravnega značaja. Dalje je odsek obravnaval po tovarišu Dimniku sestavljene in predložene načrte: a) pravilnik za zaščito članstva, ki ga je potem izvršni odbor odobril za dravsko banovino, in b) predloga za izpremembo in izpopolnitev zakona o narodnih šolah: I. glede di-

sciplinskih predpisov in 2. glede nameščenja in premeščanja učiteljstva.

— Kozjak Franc, šolski upravitelj v pokopju, je umrl dne 17. aprila t. l. zadet od srčne kapi. Pokojnik je služboval dolga leta na šoli v Toplicah pri Zagorju. Bil je izvršen upravitelj in šolnik, mož poštenjak, zato zelo priljubljen med svojimi stanovskimi tovariši. Njegovi g. soprog — tovarišici in vsem preostalim naše sožalje, njemu pa lahka zemlja.

— V dolini divjega potoka je v popravku št. 33, objavljenem med splošnimi vestmi mišljena C. M. šola v Rožnem dolu.

— Članom »Učiteljskega zdraviliškega doma v Rogški Slatini« r. z. z. o. z. se naznanja, da se bo vršil redni občni zbor zadruga v nedeljo dne 30. aprila t. l. v prostorih mestne deške osnovne šole v Celju kakor je bilo že razglašeno. Zbor se namreč na veliko sredo ni mogel vršiti, ker dan ni bil pouka prost.

Dol, dne 15. aprila 1933.

Načelnik.

— Društvo upok. učiteljstva. Kakor že javljeno v »Uč. tovarišu«, je imelo 6. aprila popoldne svoj letni občni zbor pri »Novem svetue«. V ta namen se je zbralo lepo število tovarišev in tovarišic. Na njem so poročali predsednik Fr. Gabršček, obširneje pa tajnik in blagajnik za preteklo poslovno leto. Po nadzorstvu je bilo izrečeno popolno zapužanje in priznanje za uspešno delo odboru, posebej pa blagajniku. Pri nato sledečih volitvah, ki so se izvršile z vzklikom, je bil nanovo izvoljen stari odbor s predsednikom Fr. Gabrščkom, njegovim namestnikom Hinkom

Šumrom, tajnikom L. Perkom, blagajnikom F. Juvancem ter odborniki Ivom Troštom, Ferdinom Wigeltom in Vito Zupančičem. — Kar pa je najvažnejše za člane, je to, da je občni zbor zvišal vplačilo za smrtno slučaj od 5 na 6 Din. S tem poviškom, se je seveda dvignila tudi posmrtnina nad 2000 Din pri sedanjem številu članstva, ki je znašala do sedaj le dobrih 1700 Din. Ako pristopi k društvu večje število upokojencev in upokojenk, lahko to plačilo prihodnji občni zbor zopet zniža. Prilicno bodi omenjeno, da je tudi tu določen rok enega leta po upokojitvi za vstop v društvo. Kdor pristopi po tem roku, mora doplačati smrtno slučaj po drugem letu naprej zdaj po 6 Din. Zato naj nikdo, ko vstopi v pokoj, ne odlašaj z vstopom, ko znaša pristopnina z vsem dobrih 20 Din.

— Dne 6. in 7. maja se vrši cvetlični dan »Društva za ustanavljanje šolskih zobnih ambulatoirjev v dravski banovini«. Ker je čisti dobiček namenjen za brezplačno zdravljenje zob revnih otrok, opozarjamo vsa narodna in kulturna društva na to prireditev ter prosimo za podporo in sodelovanje.

— Izredna banovinska skupščina sekcije JUU za vardarsko banovino. »Slovenec« je priobčil 14. aprila naslednjo vest: 9. in 10. aprila je bil v Skoplju izredni občni zbor učiteljstva vardarske banovine, na katerem so člani upravnega in nadzornega odbora soglasno izrekli nezaupnico izvršilnemu odboru Jugoslovanskega učiteljskega društva. Sprejeta je bila tudi resolucija, da se na dnevni red letošnje glavne skupščine Jugoslovanskega učiteljskega društva postavi tudi vprašanje novih volitev in novih pravil. Resolucija in nezaupnica glavnega odbora bo po sklepu občnega zbora dostavljena glavnemu odboru Jugoslovanskega učiteljskega društva, sekcijim upravam in vsem učiteljskim društvom. — »Narodna prosveta« centralno glasilo JUU prinaša o tem v 62. številki sledeče poročilo: Izredna učiteljska skupščina v Skoplju. Brez vsake potrebe je bila v Skoplju izredna učiteljska skupščina sekcije za vardarsko banovino na poziv nadzornega odbora sekcije, ki mu je predsedovala gospa Radojka Nikolić, učiteljica v Skoplju. Skupščina je bila sklicana za 9. aprila z dnevnim redom: izglasovanje nezaupnice predsedniku sekcije. — Po poročilu, ki smo ga prejeli, so delegati, ki so prišli na skupščino, izglasovali zaupnico upravnemu odboru in s tem nezaupnico nadzornemu odboru. Skupščina je zahtevala, da gospod Petko Radulović izjavi nezaupanje glavnemu upravu, na kar on ni hotel pristati in se zaradi tega zahvalil za to dosedanje čast. — Na tej skupščini je bilo opaziti gospoda Milenka Lazića, slušatelja višje pedagoške šole iz Beograda, ki roma v imenu nekoga po učiteljskih zborovanjih in je prišel celo na učiteljsko skupščino v Skoplje. Poleg gosp. Lazića se je pri tem delu vidno udeleževal tudi gospod Lazar Čirković, učitelj pri prosvetnem oddelku in gosp. Anta Todorović. — Uverjeni smo, da bo v najkrajšem času učiteljstvo vardarske banovine popravilo to pogrsko. — Gospodu Petku Raduloviću, rodoljubu in uglednemu nacionalnemu delavcu našega klasičnega juga, izjavlja glavna uprava globoko zahvalnost za njegovo dosedanje rodoljubno delo, dostojno vsake pozornosti. Isto zahvalnost dolgujemo vsem članom sekcije uprave.

— Mladinski koncert v Krškem. Mladinski koncert, prirejen od Sokolskega društva v Krškem dne 1. in 2. aprila, je bil vesel dogodek za vse ljubitelje lepe glasbe. Celoten, zelo pester program je bil izvajen s tako dovršeno preciznostjo, kot jo srečamo na podobnih prireditvah le redkokrat. Kot prvi se nam je predstavil otroški zbor 75 grl pod vodstvom g. učiteljice Vlastimile Levstikove. Zbor je izredno lepo odpel s presledkom 17 pesmi. Že po prvi točki si je ta izredno disciplinirani mladinski zbor osvojil srca vseh. Peveci so bili izborni izveščani, podajanje pa je bilo kar odlično. Posebno je ugajala Adamičeva »Uspavanka« in Premrla »Rože za Marijo«. Na zahtevo navdušenega občinstva so mali, neudržitvi pevci dodali še »Nagajivke« in morali ponoviti ves zadnji del sporeda. Vsebinsko vsake pesmi sta napovedala deček in deklica, ki sta svojo nalogo častno izvršila. Izreden uspeh mladinskega zbora je plod velike požrtvovalnosti in ljubezni učiteljice g. V. Levstikove. Vsa čast in priznanje takemu delu! Zelja vseh navzočih je, da se pokaže ta zbor tudi drugje. V presledku je prav dobro izvajal tri točke vijolinskega solo g. Tone Križman. Sledil je dvospev g. Joštova in g. Levstikove: »Pomladni klic«. Obe odlični pevki, ki bi lahko nastopili pred najbolj razvajo publiko, sta želi buren aplavz. Kot naslednjo točko so izvajali sekstet iz »Prodane neveste« g. Joštova, Levstikova in Janova ter g. Levstik, Vanič in Zrimšek. Tudi ta točka je žela polno priznanje. Vse nastope je s fineso spremljala na klavirju g. Irma Cerjakova. Prav virtuozno je odigrala Chopinov; Grand Valse — As-dur. Vso svojo tehniško dovršenost pa je mojstrsko pokazala v Lisztovi legendi »Sv. Francisek po morju hodi«. Za umetniški užitek, ki nam ga je nudila, so ji vsi poslušalci iskreno hvaležni. Da je prireditev tako brezhibno uspešla, je brezdvomno zasloga učiteljice g. Vlastimile Levstikove. — F. I.

— Tovarišem šolskim upraviteljem! Protituberkulozna liga v Trbovljah priredi skupno s kraljevim PRK počitniško kolonijo za slabotno rudarsko deco. Prosimo cenjene tovariše, ki službujejo v krajih, primernih za kolonijo in bi bili voljni prepustiti šolske prostore naši deci za enomesečno bivanje, da javijo to na upravitelstvo deške osnovne šole. Pogoji se bodo naknadno določili v medsebojnem sporazumu. Naša bedna deca je potrebna sonca, zraka in dobre hrane, zato upamo, da bo ta naša prošnja našla zaželeni odziv. — Šolsko upraviteljstvo in Trbovljah II.

— Hrastnik. Ko vržemo pogled po našem podeželju, vidimo pridnega kmeta, skromnega delavca po raznih tovarnah, preračunljivega obrtnika, vidimo pa tudi vneto inteligenco, ki neumorno vodi vajeti vse podeželske kulture. Ona utrjuje sokolsko telovadbo, prireja razne akademije, pripravlja poučna predavanja, vodi in sodeluje pri raznih pevskih zborih in orkestrih; zlasti pa se opaža živahno dramatično gibanje vsepovsodi. In je-li treba vprašati, kdo je ta inteligenca? — Učitelj — steber narodne prosvete. Tako imamo tudi v Hrastniku kader neumornih učiteljskih oseb, ki vzdržuje narodno zavest te, z nemštvom tako preplavljene in navdahnjene doline. Sokolsko telovadbo imajo v rokah tov. Bine Zavrnšek, Stane Volk ter tovarišici Slavona in Kalanova. Z zadnjimi simboličnimi, bajno stiliziranimi akademijami so pričarali pred oči številnih udeležencev nezlomljivo moč in zmagovito silo našega naroda. Glasbeno življenje Hrastnika ima svojo dušo in srce v skromnem in nadvse požrtvovalnem tov. Davorinu Čandru. Petje, godba in neštete njegove lastne kompozicije za razne šaljive ali resne uložke h gledališkim predstavam padejo in rastejo z njim. Za sokolski oder skrbijo tov. Milan Mahkota. S svojim izrednim igralskim in režiserskim talentom — a seveda tudi s pomočjo njegove agilne gledališke družine — je spravil že nešteto krat natlačeno sokolsko dvorano v prisen smeh in razigrano razpoloženje, kar ima svoj »bene« še posebno v tem, da izkazuje letni obračun za odplačevanje Sokolskega doma glavni vir svojih dohodkov od gledaliških predstav. In k starejši — odrasli gledališki zajednici se je v zadnjem času pridružila še tov. Paternostova s svojo sokolsko deco. Kakor že nekaj drugih otroških predstav prej, nam je zadnjo nedeljo predočila na našem odru sanje prihodnih in razposajenih otrok z igrice »Punčke živce«. Številni navzoči starši so se ginjini potopili v presladko otroško fantazijo, ki se nam je prikazala na odru v besedi, v nadvse posrečenih ljubkih plesih in v godbi. (Pri klavirju je bila gđ. Balohova.) — Tem, zgoraj omenjenim tovarišem in tovarišicam pa po svojih močeh in zmožnostih pomagajo tudi ostali tovariši, tako da je upati, da v slogi dvignejo narodno zavest našega kraja v toliki meri, da se nam ne bo treba bati pretenj s severa in zapada.

Turist, po gorah se ti toži,
da te planinski zrak osveži,
poprej pa dobro se založi
in dušo v »Daj-Damu« priveži!

— Dobrovoljci! Pretekel je rok za vlaganje prošnje za nova uverenja 1929. leta. Mnogo jih je po nevednosti zamudilo ta rok. Vs ti niso mogli radi tega dobiti novih uverenj in zaprositi za zemljo, ki jim po zakonu pripada. Po čl. 42 finančnega zakona 1933/34. je bil podaljšan rok za vlaganje prošnje za dobrovoljska uverenja do 30. sept. t. l. Kdor zamudi ta rok, izgubi za vedno pravico do uverenja — zemlje. Javite takoj podpisani organizaciji ali za mariborsko okrožje Sreski organizaciji v Mariboru, Vrbanova 69, svoje točne naslove, da se dostavijo predpisane tiskovine. Pravico do dobrovoljskega svojstva imajo po pravilniku, čl. 1., vsi tisti, ki so stopili v srbsko ali črnogorsko vojsko za časa vojn: 1875.—1878., 1885.—1886., 1912.—1913. in 1914. do 5. novembra 1918.

Sreska organizacija vojnih dobrovoljcev Ljubljana.

— Pedagoška Centrala v Mariboru. Na razna vprašanja glede dostavitve knjig obveščamo svoje članstvo, da se ne moremo več posluževati šolskih uprav kot doslej, ker po novi uredbi za oprostitev poštnih taks za to ni zakonite podlage. Prosimo posamezna društva, da si izberejo za poverjenike člane, ki prihajajo večkrat po opravkih v Maribor in ki bi hoteli za svoj okoliš zbirati naročila in bi knjige o priliki vzeli s seboj, oz. bi določili način, kako bi se jim knjige od časa do časa najceneje dostavljale. Posamezni tovariši se lahko obrnejo tudi do znanih tovarišev v Mariboru, da si ti knjige zanje izposodijo in tudi zanje jamčijo. — Knjižnica P. C. se je preselila v drž. učit. šolo (prejšnje drž. moško učiteljske) ter posluje ob četrtkih od 15. do 17. ure. Čitalnica za revije je odprta ob delavnikih od 14. do 18. ure. — Razmišljajte o poslovanju knjižnice ter poročajte na občnem zboru, ki se bo vršil dne 7. maja ob 10. uri in na katerega že danes opozarjamo.

Je bene, je moje in za otroke
»Tempo« čitaj na stroke

LJUBLJANA Za gotovino: MARIBOR
Gledališka 4 Selenburgova 4 Slovenska 18

— Zveza slovenskih zadrug, kot naslednica Zveze slovenskih posojilnic in Zadrugne Zveze v Celju praznuje jubilej ustanovitve prve slovenske zveze zadrug in obenem srebrni jubilej svojega obstoja. V proslavo tega jubileja je izdala Jubilejno in letno poročilo. V uvodnem članku: »50 let« nam prikazuje ustanovitve in razvoj zadrug s prav zanimivimi statističnimi tabelami. Z ozirom na važno vlogo, ki jo igra učiteljstvo v zadrugstvu, priporočamo vsem, da to poročilo prečitajo in se poglablje v važnost razvoja našega zadrugstva, ki ni važno le iz gospodarskega, marveč tudi iz vzgojnega vidika. Ob jubileju Zveze kličemo: Vsi za enega — eden za vse!

NA DELO ZA NAŠE DOMOVE!
VSA NAROČILA POTOM UGP.